

Dette eksemplar bedes tilbakelevert Stortingets kontor når saken er behandlet av Stortinget.

Innst. S. I.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om godkjennelse av en i Warszawa 8 januar 1935 undertegnet tilleggsprotokoll (nr. 2) til handels- og sjøfartstraktaten mellom Norge og Polen av 22 desember 1926 og tilleggsprotokollen av 26 april 1928, samt de i forbindelse dermed utveklede fortrolige noter.

(St. prp. nr. 18 — 1935.)

Til Stortinget.

Grunnlovens § 79 bestemmer, at de forbund og traktater som Kongen på statens vegne har inngått med fremmede makter, skal meddeles Stortinget.

Den 22 desember 1926 blev det mellom Norge og Polen undertegnet en handels- og sjøfartstraktat, der fra norsk side, på enkelte punkter ikke ansees som helt tilfredsstillende. Etter langvarige forhandlinger blev der så den 26 april 1928 undertegnet en tilleggsprotokoll til handels- og sjøfartstraktaten av 1926. Denne protokoll er forelagt og godkjent av Stortinget, ved vedtagelse av innst. S. nr. C, 1928. Tilleggsprotokollen innrømmet Norge betydelig nedsettelse av tollene på saltet sild og hermetikk.

Den 11 oktober 1933 trådte i Polen ikraft en ny tolltariff som gjennomførte, tildels betydelige, tollforhøielser for de fleste varers vedkommende, men den behandlet de viktigste norske eksportartikler forholdsvis gunstig.

Den nye tolltariff efterfulgtes, efter hvad departementet opplyser, «av traktatforhandlinger mellom Polen og forskjellige andre land, og disse forhandlinger resulterte i en rekke polske tollnedsettelse, hvorav noen også er kommet Norge til gode i kraft av vår traktatmessige mestbegunstigelse.» Departementet anfører videre:

Under disse omstendigheter har Norges handelspolitikk overfor Polen under det nye tollregime først og fremst gått ut på å søke opprettholdt det uavkortede mestbegunstigelsesprinsipp. Hvor det har vært påkrevet å søke oppnådd tollettelse for norske varer, har de henvendelser som i den anledning har vært rettet til den polske regjering, vært bygget på teknisk begrunnede fremstillinger av behovet for lempeligere toll-

satser, idet krav om motydelser fra norsk side for sådanne tollnedsettelse har vært søkt avverget.

På grunnlag av disse retningslinjer er det lykkes legasjonen i Warszawa efter ikrafttredelsen av den nye polske tolltariff å oppnå midlertidige tollreduksjoner for forskjellige norske varer. De fordeler som derigjennem var vunnet for norsk eksport, kunde imidlertid når som helst gå tapt ved de stadig nye endringer i den polske tolltariff og ved de polske traktatforhandlinger med andre land. For å sikre sig herimot foreslo legasjonen i en skrivelse til Utenriksdepartementet av 14 juni f. å. at man burde søke de oppnådde tollbegunstigelse konsolidert i en ny tilleggsprotokoll (nr. 2) til handels- og sjøfartstraktaten av 22 desember 1926 og tilleggsprotokollen av 26 april 1928, og i forbindelse hermed søke oppnådd ytterligere tollettelse for visse norske varer.

Med Utenriksdepartementets bemyndigelse blev det så optatt forhandlinger mellom vår sendemann i Warszawa og de polske myndigheter om en sådan tilleggsprotokoll. Disse forhandlinger resulterte i et utkast til en tilleggsprotokoll med tilhørende noter, som efter å være forelagt Handelsdepartementet, Finansdepartementet og Landbruksdepartementet, er godtatt av Utenriksdepartementet. Den nye tilleggsprotokoll er undertegnet av den norske sendemann og den polske utenriksminister den 8 januar d. å. I sammenheng med tilleggsprotokollen er det utvekslet en rekke fortrolige noter med den polske regjering.

Tilleggsprotokollen og de i denne forbindelse utvekslede noter, inneholder de innrømmelse og forpliktelser de to regjeringer har påtatt sig.

Tilleggsprotokollen har følgende ordlyd:

Tariffprotokoll.

Norges og Polens regjeringer, som ønsker å begunstige og utvikle handelsforbindelsene mellom de to land, er — idet de henviser til handels- og sjøfartstraktaten mellom Norge og Polen av 22 desember 1926 og tilleggsprotokollen av 26 april 1928 — kommet overens om følgende bestemmelser:

1. De polske tollsatser for de varer som kommer fra og er fremstillet i Norge og som er opregnet i vedlagte liste (bilag A), skal i et tidsrum av ett år fra nærværende protokolls ikrafttreden ikke overstige de tall som er fastsatt i denne liste.
2. De norske tollsatser for de varer som kommer fra og er fremstillet i det polske tollområde og som er opregnet i vedlagte liste (bilag B), skal i et tidsrum av ett år fra nærværende protokolls ikrafttreden ikke overstige de tall som er fastsatt i denne liste.
3. Nærværende protokoll skal ratifiseres og ratifikasjonsdokumentene skal utveksles i Oslo så snart som mulig.
Den skal tre i kraft den 30te dag etter dagen for ratifikasjonsdokumentenes utveksling og skal gjelde i ett år fra den dag den trer i kraft.
Nærværende protokoll skal, hvis den ikke er blitt opsagt av en av de høie kontraherende parter en måned før utløpet av den nevnte frist av ett år, stilltiende forlenges for å falle bort når som helst med en frist av to måneder fra den dag da en av de høie kontraherende parter har meddelt den annen at den ønsker å bringe den til opphør.
4. Hvis imidlertid betingelsene for innførsel eller salg av varer i det ene eller det annet land herefter skulde bli endret på en måte som skader en av de høie kontraherende parters interesser, skal den annen part ha adgang til når som helst å opsi nærværende avtale med to måneders varsel. Isåfall skal der på forhånd optas forhandlinger for å drøfte gjensidige forholdsregler til opprettholdelse av nærværende avtale.
5. Det er forutsetningen at hvis handels- og sjøfartstraktaten av 22 desember 1926 og tilleggsprotokollen av 26 april 1928 utløper, faller nærværende protokoll bort på samme tid.

Utferdiget i Warszawa i to eksemplarer, den 8 januar 1935.

(u.) *N. Chr. Ditleff.*   (u.) *Joseph Beck.*

Som det fremgår av bilag A til punkt 1 i tilleggsprotokollen (se prp.) har Norge opnådd betydelige nedsettelse i tollsatsene på en rekke fiskeprodukter, sølv- og blårevskinn, drivremmer, fero-vanadium-titon, ski og skibindinger samt fiskekroker.

På den annen side har Norge traktatfestet tollfrihet for en rekke varer fra Polen. (Se prp. bilag B til protokollen.)

Som før nevnt er det i forbindelse med tilleggsprotokollen utvekslet flere noter som er av betydelig interesse.

I en fortrolig tilleggsnote til protokollen (prp. bilag 3) tilsikrer den polske regjering Norge en viss imøtekommende behandling med hensyn til pakkpapir, ost og herdet fett.

I henhold til denne note vil pakkpapir, som inneholder farver i begrensede mengder for å gi papiret «tone», nyte godt av de lavere konvensjonssatser etter den polske tolltariffs l.nr. 811 (21—50 zl. pr. 100 kg.), mens denslags papir overensstemmende med tolltariffens tekst og den hittidige praksis har vært underkastet de prohibitive satser under tariffens l.nr. 812 (120—400 zl. pr. 100 kg.).

Videre går den polske regjering med på at enhver tollnedsettelse som Polen måtte innrømme et tredje land for ost av et hvilket som helst slags, såvel hård som bløt, også skal komme lignende norsk ost til gode. I henhold hertil vil norsk ost komme til å nyte godt av den i den polsk-sveitsiske handelsavtale av 5 februar 1934 fastsatte konvensjonssats på 115 zl. pr. 100 kg., mens den nugjeldende tollsats utgjør zl. 500.

Endelig sikres Norge ved nevnte note mot en økning av den nugjeldende polske tollsats for hvalolje og hvalfett samt herdet hvalfett (1,50 zloty pr. 100 kg.) inntil 31 desember 1935. I tillegg hertil forplikter den polske regjering sig til å søke undgått at prisen på de nevnte norske produkter blir følelig fordyret som følge av en i Polen foretatt denatureringsprocess.

Sluttelig traktatfestes ved nevnte note den nugjeldende konvensjonstoll på fersk sild (1 zloty pr 100 kg.), som innføres over havner i det polske tollområde.

I forbindelse med den tollfrihet som i protokollens punkt 2 (se bilag B) traktatfestes for en rekke polske varer, har den norske regjering i en fortrolig tilleggsnote (prp. bilag 2) gått med på å binde den nugjeldende tollfrihet for ytterligere fire nummer i den norske tolltariff, nemlig førstoffer (nr. 184), mel av bygg etc. (nr. 383), hvete-mel (nr. 387) og petroleumsprodukter (nr. 609).

I en annen fortrolig tilleggsnote (bilag 4) forplikter den norske regjering sig til å underrette den polske regjering i god tid hvis den skulde finne å burde tilsikre et annet land enn Storbritannia en bestemt kullkontingent. De norske myndigheter skal under enhver omstendighet gi de fornødne import- og betalingslisenser for et årlig minste kvantum av 200 000 tonn polske kull, og den norske regjering vil dessuten bestrebe sig på — i den utstrekning som omstendighetene måtte tillate det — å forbeholde Polen en ennu større andel av Norges kullimport enn ovennevnte minstemengde.

Om den forpliktelse som Norge etter denne note påtar sig, anfører departementet:

I en note av 31 mai 1927 gav legasjonen i Warszawa tilsagn om at den norske regjering ved de midler som står til dens rådighet, vilde søke å utvirke at private norske importører i løpet av 12 måneder kjøper 200 000 tonn kull fra Polen mot at den polske innførselstoll for storfallen norsk saltsild reduseres fra 15 til 5 zloty pr. 100 kg. (Hemmelig

St. prp. nr. 87 for 1928.) Det er denne noteveksling, hvis gjensidige forpliktelser ennu består, som nu er supplert til å omfatte forpliktelse ikke til kjøp, men til innrømmelse av fornøden innførselstillatelse.

Komiteen har intet å bemerke til den inngåtte tilleggsprotokoll og innstiller til Stortinget å fatte sådan

beslutning:

Stortinget samtykker i at en 8 januar 1935 undertegnet tilleggsprotokoll (nr. 2) til handels- og sjøfartstraktaten mellom Norge og Polen av 22 desember 1926 og tilleggsprotokollen av 26 april 1928 samt de i forbindelse dermed utvekslede fortrolige noter ratifiseres for Norges vedkommende.

Oslo i utenriks- og konstitusjonskomiteen den 27 mars 1935.

C. J. Hambro,   **Sverre Støstad,**
formann.   ordfører.

T. Anderssen-Rysst,
sekretær.